

BügelHajema

Plek voor ideeën

Oplegnotitie

Opdrachtgever: J.H. Lam Beheer B.V.

projectnummer: 193.17.52.00.00

Van: Mevrouw A. Schwab
Onderwerp: Actualisatie De Veluwe Hoevegaerde
Datum: 19-06-2018

Men is voornemens op het recreatiepark De Veluwe Hoevegaerde ruimtelijke ontwikkelingen uit te voeren. Het gaat hierbij om realisatie van maximaal 80 nieuwe recreatiewoningen.

In 2012 en 2015 is in verband met de beoogde ontwikkelingen reeds ecologisch onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek uit 2012 bestaat uit een voortoets waarin de effecten van de plannen op het naastgelegen Natura 2000-gebied Veluwe zijn behandeld. In 2015 zijn de (potentiële) effecten op beschermde soorten in beeld gebracht. Beide onderzoeken zijn verouderd en dienen te worden geactualiseerd.

Voorliggende Oplegnotitie beschrijft de actualisatie van de ecologische beoordeling van de genoemde plannen. Het betreft een actualisatie van de (potentiële) effecten op natuurwaarden (beschermde soorten), beoordeeld in relatie tot de Wet natuurbescherming¹ (Wnb) en een actualisatie van de Aeries-berekening (effecten van stikstofdepositie op Natura-2000gebieden).

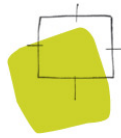
In het kader van deze actualisatie is een nieuwe Aeries-berekening uitgevoerd en is door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs bv een actualiserend verkennend veldonderzoek uitgevoerd op 12 juni 2018. Tijdens het veldonderzoek zijn specifiek de te ontwikkelen locaties onderzocht (hierna: onderzoeksgebied).

ONDERZOEKSGBIED

De Veluwe Hoevegaerde is een vakantiepark op de Veluwe gelegen iets ten zuiden van Putten. Het park grenst aan de oostzijde aan een bosgebied en wordt verder omgeven door landelijk gebied met vakantieparken en woonerven. De beoogde plannen voor De Veluwe Hoevegaerde bestaan uit de realisatie van maximaal 80 nieuwe recreatiewoningen. Hiervoor zijn, verspreid over het park, vijf terreindelen aangewezen. De betreffende delen zijn: een speelveld met groenstrook, twee groenzones met bomen, struiken en enige struikheide, een grasperceel en een groene zone met waterpartij. Bebouwing ontbreekt op deze terreindelen.

¹ De Wet Natuurbescherming is sinds 1 januari 2017 van kracht en vervangt de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998.

Onderstaande foto's geven een impressie van de vijf terreindelen tijdens het veldonderzoek op 12 juni 2018.

Speelveld

Noordwestelijke locatie

Grasveld nabij waterpartij

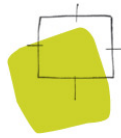
Waterpartij

De meest zuidelijk gelegen locatie

Smalle terreindeel aan oostzijde

BESCHERMDE SOORTEN

Wet- en regelgeving

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming is uitgewerkt in de Wet natuurbescherming. De bescherming van flora- en faunasoorten is in de Wnb opgedeeld in twee beschermingscategorieën:

- Strikt beschermde soorten:
 - soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
 - soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5).
- Overige beschermde soorten:
 - nationaal beschermde soorten (artikel 3.10).

Beschermingsregime

Voor beide categorieën geldt dat het verboden is opzettelijk exemplaren te doden, vangen of plukken en voortplantingsverblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen. Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten ook het opzettelijk verontrusten verboden is, terwijl dit voor de overige beschermde soorten niet het geval is.

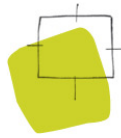
Voor vogels geldt daarnaast dat het opzettelijk storen niet verboden is in geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Echter, voor vogels die staan in bijlage II van de Conventie van Bern geldt deze uitzondering niet. Daarnaast is er een lijst met jaarrond beschermde broedvogelnesten. Dat houdt in dat voor de op deze lijst genoemde vogelsoorten de nestplaats ook buiten het broedseizoen is beschermd.

Het beschermingsregime van de overige (nationaal) beschermde soorten is voor elke soort gelijk. Wel kunnen provincies bij ruimtelijke ontwikkelingen voor deze soorten vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 verlenen. Deze zogenaamde vrijstellingslijsten zijn opgenomen in de provinciale verordeningen en komen tussen de provincies grotendeels overeen. De provincie Gelderland heeft in haar 'Verordening natuurbescherming' opgenomen dat voor in totaal 24 soorten een vrijstelling geldt van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid Wnb. Een overzicht van deze soorten is opgenomen in bijlage 1 van deze notitie.

Inventarisatie en effectbeoordeling

Ten aanzien van de aanwezigheid van beschermde soorten is, naast het afgelegde veldbezoek, via Quicksanhulp.nl² (© NDFF - quicksanhulp.nl 14-06-2018 10:40:33) soortinformatie uit de Nationa-

² Quicksanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorko-

le Database Flora en Fauna³ opgevraagd. Uit de verkregen opgave blijkt dat binnen een gebied met een straal van 1 kilometer rond het onderzoeksgebied de laatste vijf jaar, naast verschillende vogelsoorten, meerdere beschermde (niet-vrijgestelde) soorten zijn waargenomen. Te weten: hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis, boommarter, das, eekhoorn, wild zwijn en enkele vleermuissoorten.

Flora

Beschermde planten zijn tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen en worden gezien de terreinomstandigheden ook niet ter plaatse verwacht. Op de grasvelden zijn onder andere de volgende niet-beschermde soorten aangetroffen: witte klaver, madelief, smalle weegbree, duizendblad, jacobskruiskruid, kleine ooievaarsbek en diverse grassen. In de bosstroken zijn soorten als ruwe berk, zomereik, grove den, hazelaar, meidoorn, hulst, klimop, gewone braam en kamperfoelie aangetroffen. Op de oever van de waterpartij komen soorten voor als wilg (spec.), moerasspirea, grote kattenstaart, moerasrolklaver, gele lis en riet.

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten zijn als gevolg van de beoogde ontwikkeling niet te verwachten.

Vleermuizen

In de bomen in het onderzoeksgebied zijn geen geschikte openingen (zoals holten, scheuren en loszittend bast) aangetroffen die kunnen fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen. De groenstructuren in het onderzoeksgebied fungeren naar verwachting als foerageergebied en mogelijk als onderdeel van een vliegroute. Voor beide functies zijn en blijven echter voldoende geschikte en eventueel alternatieven aanwezig in het onderzoeksgebied en directe omgeving.

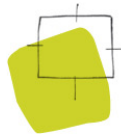
Als gevolg van de beoogde plannen zijn geen negatieve effecten te verwachten op vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Op het meest noordelijke terreindeel zijn tijdens het veldonderzoek onder enkele grove dennen (niet recent) afgevreten dennenkegels aangetroffen. Deze sporen wijzen op de aanwezigheid van eekhoorn. Van eekhoorn zijn geen nesten aangetroffen. Verspreid over het onderzoeksgebied staan meerdere exemplaren grove den en hazelaar, die als voedsel kunnen dienen voor eekhoorn. Naar verwachting heeft deze soort in het (hoogwaardiger) bosgebied in de omgeving van het vakantiepark verblijfplaatsen en fungeert het vakantiepark bij tijd en wijle als (beperkt geschikt) foerageergebied.

men. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

³ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

Voor de grondgebonden zoogdieren boomarter, das en wild zwijn (bekend uit de omgeving van het plangebied) geldt dat op het vakantiepark geen geschikt leefgebied aanwezig is. Tijdens het veldonderzoek zijn eveneens geen waarnemingen (bijvoorbeeld uitwerpselen, graafsporen) gedaan die duiden op de aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) deze soorten.

Wel zijn in de begroeide delen grondgebonden zoogdiersoorten zoals bosmuis, bosspitsmuis, huisspitsmuis, egel en veldmuis te verwachten. Het gaat om algemeen voorkomende, beschermde - doch vrijgestelde- soorten.

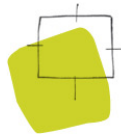
Als gevolg van de beoogde ontwikkeling kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Gelderland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Broedvogels

Uit de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan de nestplaatsen jaarrond beschermd zijn (Quickscanhulp). De bomen zijn tijdens het veldonderzoek geïnspecteerd op nesten. Hierbij zijn geen nesten van jaarrond beschermde broedvogels aangetroffen. Door de aanwezigheid van (menselijke) verstoring is het vakantiepark voor de meeste broedvogels met een jaarrond beschermd nest ook niet geschikt als leefgebied. Op het vakantiepark zijn tijdens het veldonderzoek wel meerdere exemplaren huismus (broedvogel met jaarrond beschermd nest) waargenomen. Van deze soort gaan geen nestplaatsen verloren en zal voldoende geschikt foerageergebied aanwezig blijven.

De groenstructuren en de waterpartij in het onderzoeksgebied zijn wel van enige waarde voor meer algemeen voorkomende broedvogels als merel, vink, winterkoning, houtduif, tjiftjaf, wilde eend en meerkoet.

Voor de te verwachten vogelsoorten kan men ervan uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden mits vernietiging en verstoring van broedgevallen van vogels wordt voorkomen. Dit kan door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen bij veel werkzaamheden tijdig voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen en rond het werkgebied. De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli duurt.

Samenvattend wordt als gevolg van de ontwikkelingen geen negatieve effecten op deze soortengroep verwacht.

Reptielen

Op twee onderzochte locaties (noordwestelijke en zuidoostelijke stuk) is enige struikheide aanwezig, grotendeels gelegen in de schaduw van bomen en struiken. Vooralsnog zijn deze terreindelen ongeschikt voor reptielen en is de aanwezigheid van reptielen niet te verwachten. Op termijn kunnen deze terreindelen door verdere (natuur)ontwikkeling wel geschikt worden.

Als gevolg van de beoogde plannen zijn geen negatieve effecten te verwachten op reptielen.

Amfibieën en vissen

De waterpartij in het onderzoeksgebied staat niet in verbinding met ander oppervlaktewater. Beschermde vissen worden vanwege dit feit en het gegeven dat geschikt leefgebied ontbreekt, niet verwacht in het onderzoeksgebied. De waterpartij (met name als voortplantingsbiotoop) en aanwezige bosschages (overwintering) vormen wel geschikt leefgebied voor enkele vrijgestelde beschermde amfibieën zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

Als gevolg van het plan kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Gelderland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

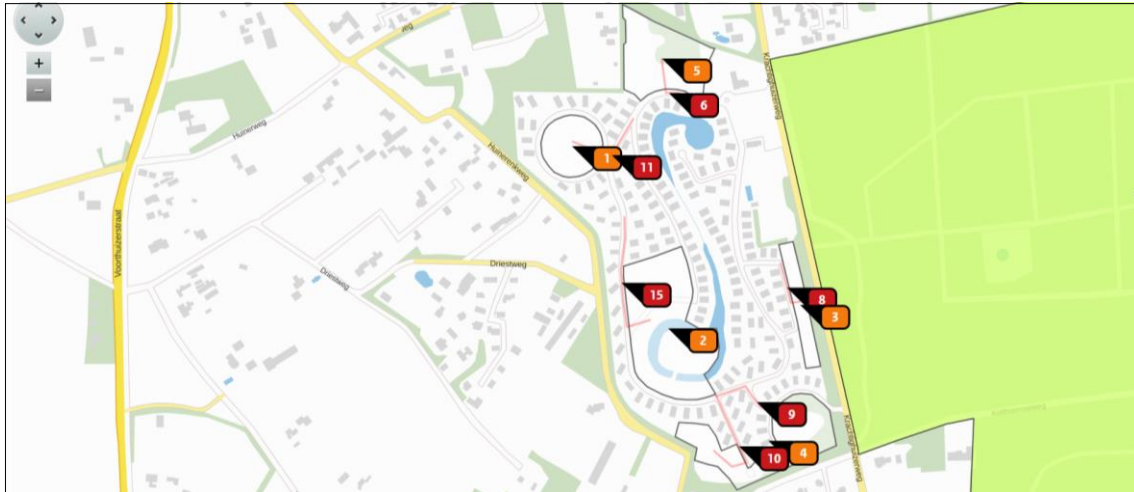
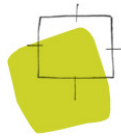
Ongewervelden

Tijdens het veldonderzoek zijn in het onderzoeksgebied geen beschermde ongewervelden aangetroffen. Deze zijn op basis van het ontbreken van geschikt leefgebied ook niet te verwachten in het plangebied.

Als gevolg van de beoogde plannen zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde ongewervelden.

STIKSTOFDEPOSITIEBEREKENING

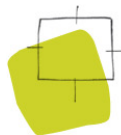
Om na te gaan of door de beoogde ontwikkelingen sprake is van een toename aan stikstofdepositie en daardoor negatieve effecten kunnen optreden op de instandhoudingdoelen van Natura 2000-gebieden, is een stikstofdepositieberekening uitgevoerd. Deze berekening is uitgevoerd doormiddel van de Aerius Calculator, zoals hieronder is weergegeven. In bijlage 2 zijn de invoergegevens en de rekenresultaten van de stikstofdepositieberekeningen opgenomen.

Oranje aanduiding: puntbron van de te realiseren recreatiewoningen(bron 1-5)
Rode aanduidingen: lijnbronnen verkeer (bronnen 6-15)

Hoewel 80 nieuwe recreatiewoningen zijn gepland, is in de berekening uitgegaan van 10 woningen met een gasaansluiting. De overige 70 woningen worden gerealiseerd zonder gasaansluiting. Naast de bronnen van de recreatiewoningen zijn ook de verkeersbewegingen op het terrein in de berekeningen meegenomen.

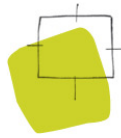
Uit de stikstofdepositieberekening blijkt dat geen sprake is van een toename in stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Veluwe van 0,05 mol/ha/jaar of meer. Zo volgt uit de berekening dat stikstofbijdrage op het meest nabij gelegen verzuringsgevoelige Natura 2000-gebied, Veluwe, 0,00 mol/ha/jaar bedraagt. Van negatieve effecten als gevolg van een toename aan stikstofdepositie is in deze situatie geen sprake.

Bijlage 1. Soortenvrijstellinglijst provincie Gelderland

In onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven waarvoor in de provincie Gelderland vrijstelling geldt.

Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Vos	<i>Vulpes Vulpes</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Mol	<i>Talpa europea</i>
amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	<i>Rana esculenta</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>

Bijlage 2 Aeriusberekening

Invoergegevens

De volgende invoergegevens zijn in Aerius gebruikt. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen emissie ten gevolge van de verkeersgeneratie van het plan en de functies in het plan zelf.

- Recreatiewoningen (bron 1-5)

10 gasgestookte recreatiewoningen (de overige woningen worden “gasloos”).

Hierbij is er vanuit gegaan dat deze 10 recreatiewoningen voorzien worden van een hoogrendementsketel (Hr-ketel). De emissie van stikstofoxiden (NO_x) van een Hr-ketel in 2016 bedraagt 18 gram per GigaJoule voor huishoudelijke toestellen⁴. De calorische (onder)waarde van aardgas is 31,65 MJ/m³. De berekening van het te verwachten aardgasverbruik is weergegeven in onderstaande tabel.

Emissieberekening recreatiewoningen

locatie	emissie-bron	aantal recreatie-woningen	gasverbruik per woning m ³ /jr	cal.waarde aardgas MJ/m ³	Emissie NO _x g/GJ	Emissie NO _x per woning kg/jr	Emissie Nox totaal kg/jr
1	HR-ketel	10	800	31.65	18	0.46	3.19
2	--	30	0	31.65	18	0.00	0.00
3	--	10	0	31.65	18	0.00	0.00
4	--	15	0	31.65	18	0.00	0.00
5	--	15	0	31.65	18	0.00	0.00
totaal		80					3.19

- Verkeer (bron 6-15)

Aan de hand van CROW-publicatie 317 is de verkeersgeneratie van de recreatiewoningen vastgesteld. Deze publicatie geeft aan dat rekening moet worden gehouden met 2,7 ritten per etmaal per recreatiewoning. De totale emissie vanwege het verkeer bedraagt 1,9 kg NO_x/jaar.

Rekenresultaten

De berekening met Aerius genereert een “leeg” rapport, waarin wordt geconstateerd dat er geen natuurgebieden zijn met een overschrijding van een projectbijdrage van meer dan 0,05 mol/ha/jaar. De projectbijdrage op het meest nabij gelegen verzuringsgevoelige Natura 2000 gebied, Veluwe, bedraagt 0,00 mol/ha/jaar.

⁴ TNO rapport 2014 R10584 'Update NO_x-emissiefactoren kleine vuurhaarden – glastuinbouw en huishoudens', H.J.G. Kok, 31 maart 2014 (gepubliceerd op de website emissieregistratie.nl).